

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epistola Pastoralis Illustrissimi Ac Reverendissimi Domini
D. Humberti Guilielmi A Præcipiano, Archiepiscopi
Mechliniensis**

**Precipiano, Humbert Guillaume de
Lovanii, [1692]**

Caput XIII. De Satisfactione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39186

Illud ipsum Patris nomen amabile licet atque blandum animare Confessarios debet ad constantiam & virile robur, & masculos affectus; muliebrem verò indulgentiam, aut metum excutere pectoribus: ne reprehendenda & castiganda in filiis, ut stultæ matres solent, negligant: ne respectu aliquo humano monere non ausint, quæ monenda sunt; atque ita dum in flagitio connivent, flagitium ipsi admittant.

C A P U T XII.

De Prudentia in Examine.

IN examinandis pœnitentibus ne nimii sint atque curiosi: ne scrutatores rerum quas scire non oportet, interdum etiam est nefas. In complicum nomina non inquirant, ipsos pœnitentes de nomine nosse ne laborent: istiusmodi curiositas pœnitentes à tribunalibus arcet, aliaque innumera secum trahit incommoda. Nescio quid sinistri de Confessariis tam curiosis suspicantur. Hæc cautela maximè adhibenda est, cum de rebus obscenis instituitur quæstio: quæ suprà Concionatores monuimus, hic quoque attendenda sunt. Contingit enim perspè, ut ab ipsis Confessariis omnes harum sordium angulos vestigantibus instructiores redeant ad nequitiam. Magna habenda hac in parte ratio personarum, ætatis atque sexus. Utendum verbis modestis ac verecundiam præ se fermentibus, & soli serviendum necessitati. Limites hic transire non ipsis solum sæpè pœnitentibus, sed & Confessariis periculosum est, qui castitatis thesaurum & ipsi portant in vasis fibilibus.

C A P U T XIII.

De Satisfactione.

IN multis autem pœnitentibus imponendis servent traditam à Sacrosancto Concilio Tridentino § & à plerisque Ritualibus, & à Mechlinensi Synodo II. diserte exprefsam Regulam, ut quantum *Spiritus* & *prudentia* suggesterit pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, salutares & convenientes satisfactiones injungant, quæ non tantum sint ad novæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteriorum peccatorum vindictam & castigationem.

Audien.

S Sess. 14. Cap. 8.

Audiendus hic quoque S. Carolus : § Confessarius , inquiens , circumspectus esse debet , ne adeo leves & faciles sint satisfactiones , ut potestas clavum in contemptum veniat.... neque nimis graves aut longe jubeantur , ut vel recusent eas exequi , vel etiam si acceptas habent , postea tamen plenè non perficiant.... bac in parte integro iudicio & personarum delectu utentur ; non enim omnibus omnia conveniunt . Quare non mandent pauperibus ut liberaliter tribuant Eleemosynas , neque iis , qui diuturnis sudoribus victum sibi suisque queritant , jejunia prolixia .

Audiendus quoque S. Franciscus Salesius : * Confessarius inquit ille , pœnitentiam imponere debet verbis suavibus & consolatoriis , maximè ubi viderit pœnitentem bene compunctum , & semper eum interrogare debet , an non sit eam libenter executurus . Nam si videat facturum agrè , satius foret ei imponere aliam faciliorem , cum ordinariè multò melius sit pœnitentes amicè & benignè (absque eo tamen quod peccatis eorum adulteratur) quam asperè habere . Nihilominus pœnitenti Confessarius indicare non omittet ipsum pro gravitate peccatorum suorum longè graviorem mereri ; ut id , quod sibi injungitur , majori cum humilitate & devotione exequatur .

Salubria pariter sunt , quæ S. Carolus pœnitentibus præscribenda monet : † nempè ut omnes nitantur bis saltem in die preces facere ad Dominum , manè videlicet cum surgunt , ac Vesperi dum cubitum concedunt . Deinde , Confessarius exhortabitur eos , ut singulis diebus Sacrum audiant , & diebus Dominicis divina Officia frequentent ; particulatim verò modum eis prescribet orationes mentales faciendi sive viri , sive mulieres sint , modo tamen capaces sint . Rudioribus autem ostendet , quomodo Rosarii sive Corona B. Virginis , septem Psalmi Pœnitentiales , aut similes alias Orationes legi debeant . Parochus omnes suæ fidei concreditos eò inducet , ut examen conscientia quotidie faciant . Admoneat quoque eos de frequenti Confessione & Communione , & paulatim eos secundum S. Augustini consilium in sanctam eam consuetudinem adducat , ut diebus Dominicis communicent .... speciali curâ eos admonebit Confessarius , ut d. es Festos in honorem servitiumque divinum impendant : Quod ut commodius fiat , auctor eis erit , ut alicui Societati sese assident , quæ ex instituto proprio dies Festos in orationibus puisque operibus expendit ....

dit.... iis, qui litteras norint suadet ut libros aliquos pios & sancte scriptos emant, si modo facultas suppetat, quos & ipsi legant, ac faciant legi à tota familia circa Vesperam, præcipue Festis diebus: tales sunt Vita SS. Patrum, de Imitatione Christi, opera F. Ludovici de Granada &c.

Conspirat in eandem sententiam Salesius: *bonum inquiens, erit hac aut similia injungere pro Pœnitentia, veluti ut legat hunc vel istis librum, qui judicatur opportunitus ad juvandum Pœnitentem: Confiteatur singulis mensibus per annum: curet se inscribi alicui Confraterniti, similesque actiones, quæ non solum ad præteriorum peccatorum punitionem deserviunt, sed & ad futura præcavenda. Et quantum ad consilia, quæ generatim Confessarium pœnitenti dare oportet, ecce tibi utilissima omni hominum generi, confiteri & communicare frequentissime, eligere bonum Confessarium ordinarium, frequentare conciones, legere libros pios, E. G. Opera Granada, fugere prava consortia, sequi bona, Deum frequenter orare, Vespertinum conscientia examen instituere, de Morte, Judicio, Cælo, Inferno cogitare, frequenter osculari sanctas Imagines, puta Crucifixum, aliasque.

C A P U T XIV.

De Confessionis frequentia.

Videntis ut gemini hi postremorum temporum soles, conspirantibus in eundem scopum consilii ad fovendam & amplificandam in Fidelium cordibus pietatem, ad extirpanda vitia, virtutesque inferendas, frequentem Confessionis & Eucharistie usum commendant? Frequentis autem Confessio non ovibus tantum, verum etiam Pastoribus necessaria est, ne fiat sicut populus sic & Sacerdos. Boni Sacerdotes, monebat Cardinalis Bona, ¶ vel quotidie, vel aliernis diebus, vel bis saltem in hebdomada animo vere contrito ad Confessionem solent accedere, S. Carolus statuebat, § ut quo puriores ad divinam rem faciendam accedant Sacerdotes, singulis hebdomadiis peccata confiteantur, nisi eos ob mortalis peccati culpam frequentius facere oporteat.

S. Franciscus Salesius animam piani alloquens: † Ne permittas

* Instruct. cap. 8. ¶ Lib. de Sac. Missæ c. 4. §. 2.

§ Concil. Mediol. l.

† Introd. ad vitam devot. p. 2. c. 19.